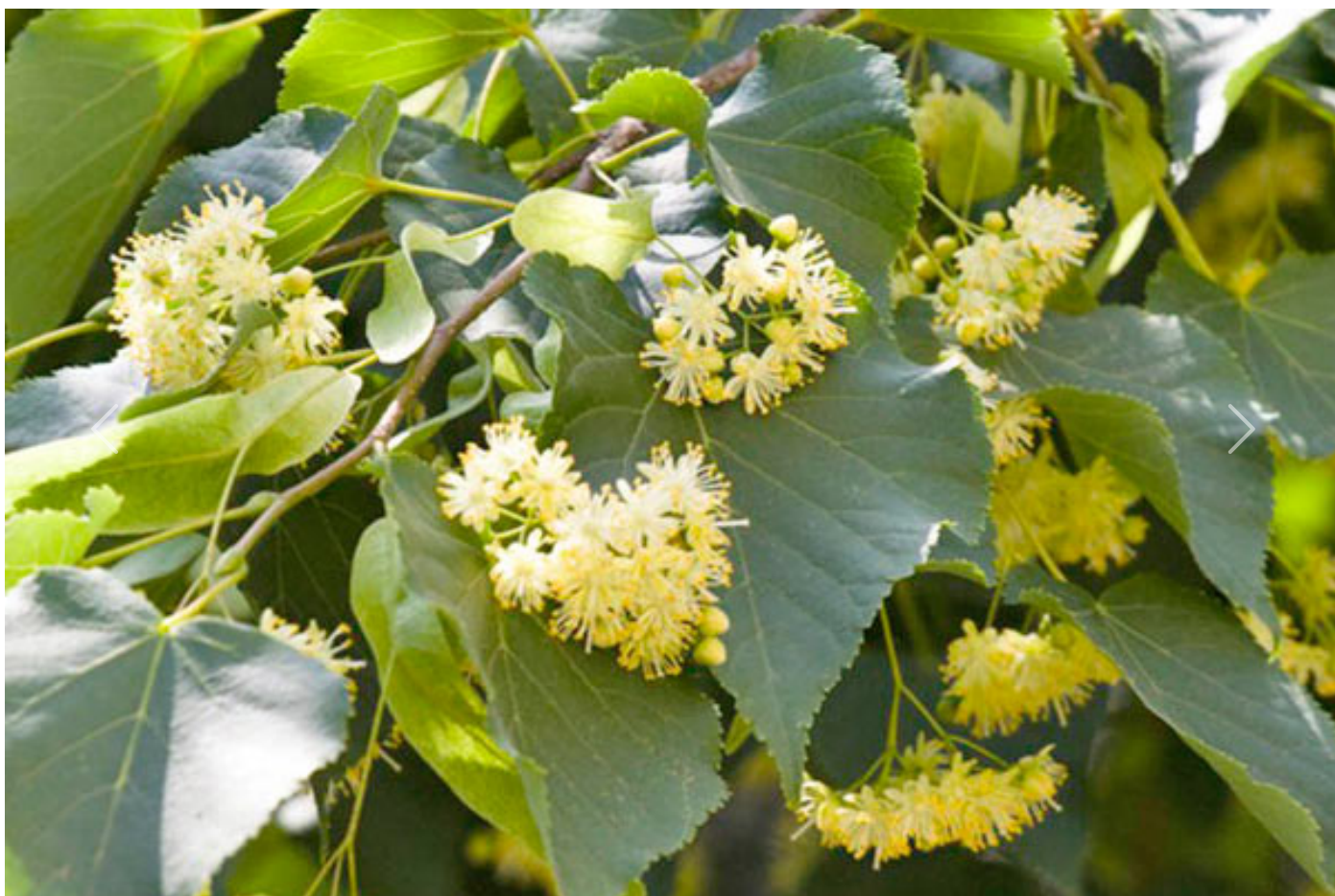


# Bugarska je vodeći proizvođač bilja i začina u EU.

Автор(и): Растителна защита  
Дата: 29.11.2019 Брой: 11/2019



Prema podacima Eurostata, europske statističke agencije, Bugarska je devetu godinu zaredom prva u Europskoj uniji po proizvodnji bilja i začina. U 2018. godini u zemlji je uzgojeno više od 71 tisuću tona aromatičnog bilja.

Druga na ljestvici za 2018. godinu je Poljska – sa samo 39 tisuća tona, dok je treće mjesto pripalo Španjolskoj s 32 tisuće tona.

U Bugarskoj postoji ogromna raznolikost biljnih vrsta – preko 4.100 viših biljaka, od kojih su 750 ljekovite biljke s dokazanim blagotvornim svojstvima, a oko 250 se intenzivno koristi u farmaceutskoj industriji, kozmetici,

prehrambenoj industriji i tradicionalnoj medicini.

Zahvaljujući raznolikim klimatskim i tlenim uvjetima, bugarsko bilje je poznato po visokom sadržaju kemijskih spojeva: alkaloida, glikozida, saponina, polisaharida, tanina, flavonoida, lignana, kumarina, eteričnih ulja, vitamina, mikroelementata itd.

Iako je Bugarska znatno manja po teritoriju od zemalja poput Indije i Kine, naša zemlja ih nadmašuje u količinama bilja koje se godišnje izvozi. Svake godine izvezemo između 18.000 i 20.000 tona osušenog ili smrznutog bilja u vrijednosti od nekoliko desetaka milijuna eura. To je jednako 90% bilja prikupljenog u Bugarskoj. Glavni kupci ove prirodne ljekarne su Njemačka, Italija, Španjolska, Francuska, SAD i Japan.

Neke od najtraženijih biljaka u inozemstvu su lipa, šipak i kopriva. Prva među njima je cvijet lipe, od kojeg se godišnje izveze oko 1.200 tona. Izvoz ploda šipka iznosi oko 1.100 tona godišnje, a koprive – oko 1.000 tona. Veliki udio bilja nalazi se u divljini: lipa, šipak, kopriva, glog, trnina, bazga, kleka, maslačak,

kamilica, kupina, borovnica itd. Druge se uspješno uzgajaju na velikim površinama: korijandar, lavanda, uljana ruža, matičnjak, metvica, odoljen, čičak, komorač itd.

U razdoblju od 2001. do 2005. godine najpoželjnije bilje za izvoz bio je cvijet lipe, plod šipka sa sjemenkama, list metvice, list koprive i plod korijandra.

Bugarska se svrstava među vodeće zemlje u proizvodnji i izvozu sirovina, ali ne izvozi prerađene proizvode, koji su prema tome puno veće tržišne vrijednosti. Iako zemlja ima znanstveno okruženje i uvjete za preradu sirovina u lijekove, dodatka prehrani i kozmetiku, nacionalna ekonomija usredotočuje se samo na primarnu preradu bilja. Svoje prihode od ovog prirodnog zlata možemo značajno povećati uzgojem ljekovitog bilja i razvojem inicijativa za preradu sirovina i dodavanje vrijednosti na lokalnoj razini.

Ovaj prirodni resurs nije neiscrpan; stoga je njegovo korištenje podvrgnuto regulaciji prema nekoliko zakona. To su Zakon o ljekovitom bilju, koji je popraćen popisom od 739 ljekovitih biljaka, Zakon o biološkoj raznolikosti, Zakon o zaštićenim područjima i Zakon o šumama.

Bugarska je jedina zemlja u Europskoj uniji koja također ima poseban Zakon o ljekovitom bilju (ZLB), koji regulira upravljanje aktivnostima vezanim uz očuvanje i održivo korištenje ljekovitog bilja, uključujući prikupljanje i kupnju bilja dobivenog iz njih.

Posljednjih godina planinski čaj, poznat i kao "Pirin čaj", stekao je veliku popularnost ne samo u našoj zemlji već i u inozemstvu. Njegov kemijski sastav uključuje flavonoide, polifenolne kiseline, iridoide, eterično ulje i širok spektar mikro- i makroelementata. Prirodna staništa planinskog čaja tradicionalno se nalaze u Rodopima, Pirinu i Slavyanki, a stoljećima se koristi kao antioksidans, antimikrobno sredstvo, sredstvo protiv čira i protuupalno sredstvo. Međutim, njegove zalihe se smanjuju, a njegovo branje zabranjeno je tijekom posljednjih nekoliko sezona. Zabrana se, naravno, ne odnosi na prodaju bilja s uzgojenih površina planinskog čaja, čija je regulacija strogo kontrolirana od strane općinske uprave.